



## LIETUVOS RADIJO IR TELEVIZIJOS KOMISIJA

Biudžetinė įstaiga. Šeimyniškių g. 3A, LT-09312 Vilnius, tel. (8 5) 233 0660, faks. (8 5) 264 7125, el. p. lrtk@rtk.lt.  
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188741498

---

**Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui  
per Vilniaus apygardos administracinį teismą  
Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius**

### **Pareiškėjas (apeliantas)**

Lietuvos radijo ir televizijos komisija  
Kodas 188741498  
Šeimyniškių g. 3A, LT-09312 Vilnius  
Tel. (8 5) 233 0660  
El. p. lrtk@rtk.lt

### **Atsakovas**

Viešoji įstaiga „Ekspertai.eu“  
Į. k. 302622915  
I. Kanto al. 3-103, LT-06216 Vilnius  
El. p. info@ekspertai.eu

## **APELIACINIS SKUNDAS DĖL VILNIAUS APYGARDOS ADMINISTRACINIO TEISMO 2023 M. BIRŽELIO 9 D. SPRENDIMO ADMINISTRACINĖJE BYLOJE NR. EI2-9175-860/2023**

2023 m. birželio 19 d. Nr. S-284  
Vilnius

1. Lietuvos radijo ir televizijos komisija (toliau – Komisija arba pareiškėjas) 2022 m. lapkričio 23 d. pateikė Vilniaus apygardos administraciniam teismui prašymą nutraukti atsakovo viešosios įstaigos „Ekspertai.eu“ (toliau – „Ekspertai.eu“ arba atsakovas) valdomo YouTube kanalo „ekspertai.eu“, kuriame neteisėtai teikiamos užsakomosios audiovizualinės žiniasklaidos paslaugos, veiklą.

2. Vilniaus apygardos administracinis teismas 2023 m. birželio 9 d. sprendimu administracinėje byloje Nr. eI2-9175-860/2023 nusprendė pareiškėjo prašymą atmesti.

3. Pareiškėjas nesutinka su pirmos instancijos teismo sprendimu, kadangi, pareiškėjo nuomone, jis yra nepagrįstas, teismas netinkamai aiškino teisės aktų nuostatas, reikšmingas teisingam šios bylos išnagrinėjimui.

4. Pareiškėjas norėtų pažymėti, kad Vilniaus apygardos administracinis teismas 2023 m. birželio 9 d. sprendime administracinėje byloje Nr. eI2-9175-860/2023 konstatavo, kad atsakovas teikia užsakomąsias audiovizualinės žiniasklaidos paslaugas (sprendimo 9-10 punktai). Taigi šiuo

klausimu pareiškėjas plačiau nepasisako, kadangi iš pareiškėjo pusės šiuo klausimu ginčo nėra. Pareiškėjo nuomone, pirmos instancijos teismas motyvuotai argumentavo ir tinkamai konstatavo, kad atsakovas teikia užsakomąsias audiovizualinės žiniasklaidos paslaugas.

5. Pirmos instancijos teismas savo sprendime (14 punktas) taip pat nurodė, kad atsakovas apie savo veiklą (užsakomųjų audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikimą) turėjo pareiškėjui pateikti teisės aktų nustatyta tvarka pranešimą. Pirmos instancijos teismas savo sprendime detalai nurodė teisės aktus, kurie įpareigoja atsakovą pateikti nustatytos formos pranešimą. Kadangi iš pareiškėjo pusės ginčo šiuo klausimu nėra, pareiškėjas plačiau šiuo klausimu taip pat apeliaciniame skunde nepasisako.

6. Pirmos instancijos teismas nurodė (sprendimo 20 punktas), kad šiuo konkrečiu atveju atsakovui Komisijos prašomos poveikio priemonės, t. y. nutraukti veiklą, kuri iš esmės yra griežčiausia poveikio priemonė, taikymas būtų neadekvati ir neproporcinga padarytam pažeidimui. Poveikio priemonės galimas neadekvatumas ir neproporcingumas padarytam pažeidimui iš esmės buvo vienintelis pirmos instancijos teismo argumentas, kuriuo remiantis buvo nuspręsta pareiškėjo prašymą nutraukti atsakovo neteisėtą veiklą atmesti.

**7. Pareiškėjas laikosi nuomonės, kad šiuo atveju jo prašymas nutraukti atsakovo neteisėtą veiklą turėtų būti tenkinamas, kadangi prašymas yra proporcingas, motyvuotas, pareiškėjui tokią teisę suteikia Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymas (toliau – VII), o kiekvienu konkrečiu atveju pareiškėjas sprendžia individualiai, kokią poveikio priemonę konkrečiam ūkio subjektui taikyti, yra vertinamos visos svarbios aplinkybės, ūkio subjekto elgesys, siekis bendradarbiauti ir pan.** Pirmos instancijos teismas kaip analogiją paminėjo Vilniaus apygardos administracinio teismo 2023 m. gegužės 23 d. nutartį administracinio nusižengimo byloje Nr. AN2-141-365/2023, jog kitam subjektui – Artūriui Orlauskui – iš esmės už analogišką pažeidimą buvo taikyta kita poveikio priemonė – įspėjimas pagal Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 477 straipsnio 5 dalį, kuri iš esmės yra viena iš švelniausių poveikio priemonių. Komisija norėtų atkreipti dėmesį, kad Artūro Orlausko ir „Ekspertai.eu“ atvejis yra skirtingas ta prasme, kad Artūras Orlauskas bent iš dalies bendradarbiavo su Komisija, teikdavo atsakymus į Komisijos raštus, kuriuose išdėstydavo savo poziciją, taip pat skiriasi ir šių subjektų veikla bei skleidžiama informacija. „Ekspertai.eu“ visiškai nebendradarbiavo su Komisija, į raginimus pateikti pranešimą apie užsakomųjų audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikimą nereagavo. Priešingai, „Ekspertai.eu“ savo veikloje nuolat šmeižia Komisiją, vadina ją ir jos darbuotojus žeminančiais žodžiais (pvz., „parazitų įstaiga“ ir pan.). Atsakovas tiek anksčiau, tiek ir šiuo metu viešai ragina „Komisiją naikinti, uždaryti“, nes ji, pasak atsakovo, „vykdo politinius užsakymus“. Pareiškėjo atstovas teismo posėdyje akcentavo, kad pareiškėjas yra pasiruošęs susitikti su atsakovo atstovais gyvai, atsakyti į klausimus, diskutuoti, bet atsakovo atstovas tiek anksčiau, tiek šiuo metu tokias galimybes atmeta.

8. Atsakovo atstovas, pasisakydamas pirmos instancijos teisme, iš esmės nuolat nukrypavo nuo bylos esmės, pasisakydamas ne su byla susijusiais klausimais, nuolat komentuodavo ir pertraukinėdavo pareiškėjo atstovą jo pasisakymų metu. Pareiškėjo atstovas, gerbdamas tiek teismą, tiek atsakovą, trumpai pakomentuodavo atsakovo atstovo pasisakymus, bet iš esmės pareiškėjo atstovas turėjo teisę apskritai nekomentuoti atsakovo atstovo pasisakymų, kurie nėra susiję su nagrinėjamu klausimu. Iš esmės atsakovo atstovo pasisakymai pirmos instancijos teisme buvo šmeižimas ir melagingos informacijos teikimas apie pareiškėją, o apie ginčo dalyką atsakovo atstovas beveik nieko nepasisakė, atsakovas taip pat nepateikė pirmos instancijos teismui ir atsiliepimo.

9. Atsakovo atstovas Audrius Nakas savo veikloje dažnai šmeižia teisėtai išrinktą Lietuvos valdžią, abejoja jos legitimumu, teikia daug melagingos informacijos apie įvairias valdžios įstaigas (kad ir apie Komisiją, pvz., nurodant, kad Komisija neva vykdo politinius užsakymus). Internetė galima rasti įvairios informacijos, kaip Audrius Nakas su savo bendražygiais išvyko į Baltarusiją susitikti su šios šalies valdžios atstovais, siekiant, kaip patys teigia, „parvežti gerų santykių“ (straipsni

galima rasti čia <https://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/pilieciu-delegacija-pasivadine-asmenys-is-lietuvos-isvyko-i-minska-geru-santykiu-parvezti.d?id=89217327>). Visuotinai žinomas faktas, kad Baltarusijos politinis režimas yra itin neigiamai nusistatęs Lietuvos atžvilgiu (buvo sukelta taip vadinama migrantų krizė ir pan.). Baltarusija, vadovaujantis tarptautinės teisės aktais ir principais, iš esmės netiesiogiai dalyvauja kariniuose veiksmuose prieš Ukrainą, kadangi Rusija vykdo karinius veiksmus pasinaudodama Baltarusijos teritorija.

10. Pirmos instancijos teismas nurodė, kad pareiškėjas nevertino ir neanalizavo atsakovo atsakomybę lengvinančių ir sunkinančių aplinkybių. Pareiškėjas nenustatė atsakovo nei lengvinančių, nei sunkinančių aplinkybių, tačiau pareiškėjas laikosi pozicijos, kad šiuo atveju poveikio priemonė atsakovui yra proporcinga. Atkreiptinas dėmesys, kad tokios pačios pozicijos laikėsi Vilniaus apygardos administracinis teismas priimdamas 2022 m. gruodžio 22 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. eI2-9854-596/2022, kuriuo pareiškėjo prašymas buvo patenkintas ir nutraukta „Ekspertai.eu“ valdomo YouTube kanalo „ekspertai.eu“, kuriame neteisėtai teikiamos užsakomosios audiovizualinės žiniasklaidos paslaugos, veikla (Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas šį sprendimą panaikino ir perdavė bylą nagrinėti iš naujo, konstatuodamas, kad atsakovui nebuvo teisės aktų nustatyta tvarka pranešta apie teismo posėdžio laiką ir vietą, atsakovui taip pat nesuteikta teisė pateikti atsiliepimo).

11. Komisija pažymi, kad YouTube kanalo „ekspertai.eu“ veiklą reikėtų vertinti platesniame kontekste. Pvz., 2022 m. gruodžio 14 d. rašte Komisijai Lietuvos kariuomenės kanceliarijos Lietuvos kariuomenės strateginės komunikacijos departamentas paminėjo, kad YouTube kanalo „ekspertai.eu“ programoje „Prabilo ypač pavojingo šnipų tinklo Lietuvoje įkūrėjas Algirdas Paleckis“ yra naudojamas toks pats naratyvas kaip ir Rusijos Federacijos prezidento Vladimiro Putino komunikacijoje bei propagandiniuose Rusijos Federacijos žiniasklaidos kanaluose. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad dėl YouTube kanalo „ekspertai.eu“ skleidžiamos informacijos yra ar buvo vykdomi ne vienas tyrimas. Pvz., dar 2022 m. spalio 28 d. prof. dr. Dainius Žalimas kreipėsi į Generalinę prokuratūrą su prašymu ginti viešąjį interesą bei kreiptis dėl VŠĮ „Ekspertai.eu“ (valdanti YouTube kanalo „ekspertai.eu“) likvidavimo. Prašyme buvo teigiama, kad VŠĮ „Ekspertai.eu“ siekia nukreipti dėmesį nuo Rusijos vykdomų karo nusikaltimų, keliant abejones dėl Lietuvos Respublikos valstybės veiksmų, kuomet yra teikiama pagalba Ukrainos valstybei, palaikomos tarptautinės sankcijos Rusijai ir pan. Būtent šiuo pagrindu buvo prašoma ginti viešąjį interesą bei ginti demokratinę santvarką Lietuvos Respublikoje, ko eigoje turi būti imamasi veiksmų likviduojant VŠĮ „Ekspertai.eu“ bei jos valdomą visuomenės informavimo priemonę, būtent kurios pagalba ir yra skleidžiama dezinformacija, propaganda bei antivalstybiniai teiginiai. Apie VŠĮ „Ekspertai.eu“ veiklą viešai yra rašiusios ne viena žiniasklaidos priemonė, pvz: <https://www.lrt.lt/naujienos/lrt-tyrimai/5/1811936/lrt-tyrimas-gera-kaimynyste-arba-kaip-plinta-kremliaus-zinutes-salys-skirtingos-propaganda-ta-pati-i-dalis>, <https://www.delfi.lt/multimedija/sekant-pinigus/sekant-pinigus-is-ko-gyvena-lietuvos-viesosios-erdves-parasciu-veikejai.d?id=86521079>. Komisijos pateikti duomenys nėra nauji įrodymai byloje, kadangi visą Komisijos informaciją galima rasti viešoje erdvėje, kurie patvirtintų, kad atsakovas skleidžia Rusijos Federacijai palankų naratyvą. Pvz; dar 2022 m. kovo 9 d. apribojo prieiga prie ekspertai.eu interneto svetainės dėl propagandos ir karo kurstymo (<https://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/policija-del-karo-kurstymo-ir-propagandos-apribojo-prieiga-prie-keliasdesimties-portalu.d?id=89660689>). **Kaip ir minėta, visa informacija susijusi su Ekspertai.eu veikla yra viešai skelbiama, todėl pirmosios instancijos teismas neabejotinai žinojo apie atsakovo skleidžiama turinį ir turėjo tai įvertinti, sprenddamas klausimą dėl tokios subjekto reguliavimo.**

12. Pirmos instancijos teismas visiškai neatsižvelgė į VŠĮ „Ekspertai.eu“ elgesį, skleidžiamą turinį ir kitas svarbias aplinkybes. Šiuo atveju kreipimasis į teismą dėl YouTube kanalo „ekspertai.eu“ veiklos nutraukimo yra visiškai teisėtas, proporcingas ir pagrįstas. **Teisės aktai nenustato Komisijai**

pareigos iš pradžių taikyti administracinę atsakomybę, o tik vėliau kreiptis į teismą dėl veiklos nutraukimo. Atkreiptinas dėmesys, kad tokių subjektų reguliavimas ypatingai svarbus karo Ukrainoje akivaizdoje, vykstant tarptautiniams renginiams (NATO, ES ir kt.) Lietuvoje. Teismui atsisakius tenktini prašymą nutraukti tokio subjekto veiklą, susidarė situacija, kuomet subjektas yra neprižiūrimas rinkos reguliuotojo (Komisijos) ir toliau skleidžia Rusijos Federacijai palankią informaciją bei tokiu būdu kelia grėsmę Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui. Taip pat svarbu paminėti, kad tokios bylos yra nagrinėjamos ypatingos skubos tvarka, kad būtų užkirstas kelias situacijai, kuomet reguliuotojo neprižiūrimi subjektai skleidžia draudžiamą informaciją. Pagal VIĮ 48 straipsnio 20 dalį Vilniaus apygardos administracinis teismas turi priimti sprendimą laikinai sustabdyti nelicencijuojamą veiklą ar nutraukti neteisėtą transliavimo, retransliavimo, televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete, užsakomųjų audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų, dalijimosi vaizdo medžiaga platformos paslaugų teikimo veiklą arba atmesti prašymą ne vėliau kaip per 30 dienų nuo prašymo priėmimo dienos. Vilniaus apygardos administracinio teismo sprendimas dėl Komisijos prašymo laikinai sustabdyti nelicencijuojamą ar nutraukti neteisėtą transliavimo, retransliavimo, televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete, užsakomųjų audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų, dalijimosi vaizdo medžiaga platformos paslaugų teikimo veiklą per 14 dienų nuo jo paskelbimo gali būti apeliacine tvarka skundžiamas Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas apeliacinį skundą turi išnagrinėti ne vėliau kaip per 30 dienų nuo jo priėmimo dienos. **Pirmos instancijos teismui atsisakius tenktinti Komisijos prašymą atsakovo veikla yra nereguliuojama bei nenutraukta. Maža to, tokiu būdu kuriamas pavojingas precedentas, kuomet Komisijai užkertama galimybė kreiptis į teismą dėl veiklos nutraukimo, jeigu prieš tai nėra taikyta administracinė atsakomybė. Toks teismo aiškinimas šių dienų geopolitiniame kontekste yra pavojingas bei atima Komisijai galimybę efektyviai ir greitai reaguoti ginant informacinį saugumą Lietuvoje.**

13. Atkreiptinas dėmesys, kad pareiškėjas nurodė, jog atsakovo interneto svetainėje [www.ekspertai.eu](http://www.ekspertai.eu) yra nurodyta, kad bankas „Paysera LT“ pranešė, jog „Ekspertai.eu“ vykdo neteisėtą veiklą. Taip pat yra nurodyta, kad bankas LUMINOR informavo, kad nebegali teikti paslaugų „Ekspertai.eu“, nes „Ekspertai.eu“ siejami su tarptautinio terorizmo rėmimu ir pinigų plovimu. Bankas LUMINOR nurodė, kad „įgyvendina atitinkamas Jungtinių Amerikos Valstijų, Didžiosios Britanijos ir kitų nustatytų valstybių bei tarptautinių organizacijų taikomas sankcijas“. Pirmos instancijos teismas nurodė, kad Komisija šių aplinkybių iš esmės neanalizavo, be to, jomis realiai nėra grindžiamas prašymas nutraukti atsakovės veiklą. Pareiškėjas sutinka, kad aukščiau nurodytų aplinkybių plačiau neanalizavo, tačiau šias aplinkybes pareiškėjas pateikė iš atsakovo interneto puslapio, šias aplinkybes patvirtino teismo posėdyje ir atsakovas, nuroydamas, kad paramą ir kitas lėšas galima pervesti į Šveicarijoje registruoto banko (kredito įstaigos) sąskaitą. Taigi ši aplinkybė parodo, kad Lietuvoje legaliai veiklą vykdančios bankai ir kredito įstaigos atsisako bendradarbiauti su atsakovu dėl aukščiau nurodytų priežasčių.

14. Pirmos instancijos teismas nekvestionavo pareiškėjo įgaliojimų ir kompetencijos VIĮ nustatyta tvarka kreiptis su prašymu į teismą dėl neteisėtai teikiamos užsakomosios audiovizualinės žiniasklaidos paslaugos veiklos nutraukimo. Šiuo atveju ginčo dėl teisinio reglamentavimo, Komisijos įgaliojimų ir kompetencijos šioje srityje nekilo, todėl Komisija pakartotinai apie VIĮ ir kitų teisės aktų teisinį reglamentavimą nepasisakys, nes jis detaliam aptartas tiek pareiškėjo prašyme dėl atsakovo veiklos nutraukimo, tiek pirmos instancijos teisme.

15. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, pareiškėjas prašo tenkinti šį apeliacinį skundą, panaikinti pirmos instancijos teismo sprendimą ir nutraukti atsakovo valdomo YouTube kanalo „ekspertai.eu“, kuriame neteisėtai teikiamos užsakomosios audiovizualinės žiniasklaidos paslaugos, veiklą.

## PRIDEDAMA:

1. Prof. dr. Dainiaus Žalimo 2022 m. spalio 28 d. prašymas Dėl viešojo intereso gynimo, 13 lapų.
2. Lietuvos kariuomenės kanceliarijos Lietuvos kariuomenės strateginės komunikacijos departamento 2022 m. gruodžio 14 d. raštas Nr. VRS-87 Dėl paskelbtos informacijos įvertinimo, 3 lapai.

Komisijos pirmininkas

A handwritten signature in blue ink, consisting of the letters 'R' and 'B' followed by a stylized flourish.

Rimantas Bagdzevičius